

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Patrocinium Defvntorvm

Hautin, Jacques

Leodii, M.DC.LXV.

Pars I. Doctrina Theologica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79679](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79679)

monasterium in Anden construxit, in eoque sacraia septem, ad quamdam septem Ecclesiarum Romæ celebrium imitationem. In quibus sacraia viri defuncti bono iussit sacrificari, unde ortum, ut multis in templis sacella septem sacrificiis destinentur ad defunctorum levamen cum indulgentiâ faciendis.

Clara Eugenia Isabella.

Adjice & nostri sæculi lumen, Serenissimam Isabellam Claram Eugeniâ Hispaniarum Infantem, pro Alberto clarissimo coniuge vitâ functo quadraginta sacrorum millia fieri curantem, ac per triginta continenter dies, decem sacris, eadem causa audiendis intentam: & quâ potes munificentiam ac religionem æmulare. Et ne solos magnates pro causa communi producamus, claudat hunc numerum B. Maria de Incarnatione Carmelitanarum in Galliis profeminatrix, quæ cum per annum ab obitu viri, pro eius liberatione, precibus, atque omni alio genere supplicandi cœlum fatigasset, eo evoluta cœlitus didicit, iam liberum cœlo potiri. Cum enim in cœnobio Ambianensi ipso die SS. omnibus festo contemplationi divinorum incumberet anno 1614. Deus illi notitiam status Beatorum infudit, atque hos inter virum suum ostendit, quo factum ut deinceps pro illo precari non posset; etsi quadam religione ad id se impelli sentiret. Ita ratum est quod Sapiens Proverb. 9. pronuntiavit, *qui invenit mulierem bonam, invenit bonum*: Quem locum Septuaginta sic exponunt: ut pro bono charites intelligent, nempe quæ cum sint horarum filia & gratiæ præteriti, præsentis, ac futuri temporis, non modo delectant, cum ambiuntur nuptiæ, aut cum inita sunt, sed etiam in futura vitâ hominem completuntur, ac fovent. Atque hæc de obligatione pietatis satis sunt. Ex quibus cum etiam observantiæ debitum agnoscat (pari enim fere pede pietas, & observantia procedunt, & non mediocrem inter se habent affinitatem) intelligitur etiam abundè, quid Clerici ac Diæcesani Episcopo defuncto, Parochiani Pastori, Religiosi Præsidi, discipuli magistro, pupilli Tutori, servi Domino, subiecti Principi debeant; Quamquam varia sunt, quæ hanc obligationem facilius, quàm illam pietatis possint dissolvere, itaque ad vinculum iustitiæ strictæ progredior.

ARTICULUS V.

*Ex obligatione iustitiæ strictæ
Pius manibus opitulari
necessum est.*

§. I.

Hæredes pia legata solvere oportet.

PARS PRIMA.

Doctrina Theologica.

HACTENUS actum est de obligatione subsidii defunctis ferendi, vel ex caritate christianâ, vel ex misericordiâ, vel ex pietate: nunc obligatio iustitiæ tractanda est, & cum illius vinculo maxime obstringantur hæredes, de his primum agendum. Quamobrem ut Theologorum sensu de more præmittamus, observandum est, legatum, seu testamentum pium illud vocari, quod ad pias causas refertur, tale est dum quid relinquatur ad Numinis honorem, ad Sanctorum gloriam, ad animæ salutem, ad opem viduarum, pupillorum, peregrinorum, mortuorum. Hæc porro hæredes obligari solvere, nemo est qui ambigat. Siquidem eo ipso quo adeunt hereditatem, censentur contractum cum defuncto inire, non minus ejus onera realia, quàm commoda suscipiendi. Et verò hæredes defuncti testatoris personam subeunt, ut constat ex l. Hære. ff. de usucap. Quæ etiam causa militat ut ad solutionem votorum realium obstringantur, nam personalia sequuntur votantis personam, cumque eâ extinguuntur.

559.

Est autem piorum legatorum multiplex ^{560.} prærogativa; hæc præcipua quod ad eorum ^{Legati pii} robur ac firmamentum, juris civilis ^{prærogati-} solemnibus formulis opus non est, cum civili potestati pia causa non subsit, sed soli Ecclesiasticæ, Quamobrem validum est testamentum, ac legatum pium, modo de potestate ac voluntate legantis testantisque constet, quamquam ipsi soli hæredi, qui privatâ scientiâ, ea æquè obligatur solvere, ac publicâ solemnique. Si quæris quàm graviter obligentur hæredes legata pia solvere: responsio non dubia est, in materia gravi, qualis legatorum esse solet, sub pœnâ peccati mortalis obligari, cum testatorem in re gravi fallat, idque cum damno ^{ejus,}

Patrocinium Defunctorum. Lib. II. 183

ejus, & legatarii, quæ ex iam dicendis magis patebunt.

PARS SECUNDA.

Materia explanatio moralis.

561.
Legatum
pium non
solvens,
sanguisuga
& homici-
da.

AC legatarii quidem damnus, & iniuria, non est cur iam multis demonstretur, sive quod brevi Ecclesiæ ac pauperum causam suscipiam, sive quod manifesta est. Ut enim rectissime Cardinalis de Lugo tract. de legatis, ubi primum hæres adit hæreditatem, dominium rei testamenti legatæ ad legatarium transit, etiam inscium, adeo ut si res aliqua certa, fructiferaque legata sit, ex eo tempore illius fructus ad legatarium pertineant: Ex quo sequitur illud primum, hæredem legatæ solvere perperam recusantem tamen ea solus noverit, tamen ea minimè repetantur, furti reum esse, quippe quod rem alterius retineat invito Domino. Deinde consequitur hoc alterum, furtum illud sacrilegii notâ inuri, si quod in causis piis solitum est, vel Religiosis, vel Ecclesiæ legatum sit, quod iniuste retinetur. Quod si verò pauperibus, continuò appareret ejusmodi injustitiæ conscium eorum dici meritò sanguisugam, & homicidam, quoniam stipem quæ se alere ac victitare poterant, iniquissime eripit: Quare indignissimus est ipse qui vivat, dignissimus quem omnes velut cruciarium execrentur.

562.
Teste Da-
miano.

Sed audiamus hîc Petrum Damiani ad quemdam hujusmodi criminis reum ita scribentem. *Perpense ergo, venerabilis frater, quantorum homicidiorum in die judicii reus erit, quomodo tot viduis, tot orphanis, diversisque pauperibus, unde vivere debeant, subtrahat? ad tribunal illud illius, qui pauperes singulariter diligit, qui se in paupere reficit, in paupere se perhibet esurire; ad tribunal, inquam, illius, qua conscientia veniet, qui alimenta pauperibus se subtraxisse recognoscit? si damnatur ille, qui vel unum hominem peremit ferro, qua sententia dignus est, qui bona Ecclesiæ profligando, complures interficit famis & inopia gladio? De quibus divina voce malo cuilibet venditori iam dicitur: Vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terrâ: Et ille quidem fratrem peremit invidia, quia sacrificium non est Deo reprobante susceptum, isti plerumque tale quid faciunt amore pecuniæ, qua est servitus idolorum.* Hactenus Damiani Epistola quadam, quam refert Baronius ad annum Christi 1055. atque in codice Vaticanæ Bibliothecæ reperiri, nondum excusam.

Jam quod attinet ad injuriam testatoris, perspectum est primò genus esse perfidiæ in testatorem, si ejus hæres adit hæreditate legata supprimit. Siquidem, ut diximus, qui eam cernit, censetur pactum cum testatore inire, non solum hujus æs alienum, sed & vota realia, & legata pia persolvendi. Inest autem in omni contractu mutuo promissio mutua; & testatoris quidem voluntas atque obligatio legando abundè exprimitur, & morte impletur; hæredis autem, dum volens hæreditatem adit, quam novit legatis oneratam, vel revera esse, vel esse posse. igitur si hæres legata solvere negat, à perfidiâ excusari nequit.

563.
Et perfidi-
in defun-
ctoris

Atqui perfidia manifestis inimicitis deterior est. Quàm igitur execrandi hæredes ejusmodi, qui testatorum præcipuam in se benevolentiam legatorum suppressione compensant, cum præsertim maximam, ut fieri assolet, fortunarum suarum partem hæreditati, minimam legatis piis assignarunt! Rursum perfidia scelerum apud mortales summum reputatur, notamque ignominia imprimet, quam nulla debeat religio; quam igitur ea imprimet, quæ in fraudatione legatorum ad piæ causas versatur? Præterea id genus perfidiæ, quod in parentes admittitur, non modò hominem cæterorum hominum odio dignum; sed & vitâ indignum efficit: quale igitur, & quàm detestabile erit illud, quo parentes ipsos impiè frustratis eâ ope, quam sibi in maximam alterius vitæ necessitatem pararant? Adhæc maximè invisâ est ea perfidia, qua simplices ac miserabiles, ut pupilli, viduæ, aliq̄ue ejus generis, violantur: cum ergo pii testatorum manes citra dolum omnem, & sincerissimâ voluntate hæredem te scripserint, quàm te Deo & Angelis invisum esse necesse est, si tantis in miseris jacentes perfidiosè decipis. Denique si quæ perfidia crudelis & inhumana est, ea præsertim est, quæ eo tempore exercetur, quo maximè tibi quis confidit: atqui pii manes tum maximè causam habent in te confidendi, & opem tuam fidemque certò sibi pollicendi, cum te hærede totius patrimonii constituto, modicam ejus portionem animæ suæ levamento addicunt, igitur crudelis & barbarus sis oportet, nisi pia eorum legata persolvas.

564:
Gravitas
ejus perfidiæ.

Equidem infidus, ingratus, & inhumanus habitus est Tiberius Imperator, quando Senatorem quemdam, à quo hæres scriptus erat, levi de causa in senatu accusavit. At nonne turpior perfidiæ & inhumanitatis nota est, illum, à quo hæres nominatus

565.
Ostenditur
comparati-
onem.